

Informace z kontrolní akce NKÚ č. 12/06

Peněžní prostředky určené na realizaci projektů prioritní osy *Integrovaný rozvoj území v rámci Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Čechy pro období 2007–2013*

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2012 pod číslem 12/06. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ RNDr. Petr Neuvirt.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda kontrolované osoby poskytují a čerpají peněžní prostředky na realizaci projektů prioritní osy *Integrovaný rozvoj území v rámci Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Čechy* v souladu s právními předpisy a se stanovenými podmínkami; ověřit plnění opatření přijatých v této oblasti na základě předchozích kontrol.

Kontrola byla prováděna v době od března do července 2012. Kontrolovaným obdobím byly roky 2007 až 2011, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrolované osoby:

Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy (dále též „RR SČ“)

a vybraní příjemci podpory:

statutární město Kladno, město Vlašim, město Kutná Hora, město Benátky nad Jizerou, město Mělník, město Unhošť, obec Dolní Břežany a obec Vestec, okres Praha-západ.

I. Úvod

V rámci cíle *Konvergence* je v období 2007–2013 implementováno celkem sedm regionálních operačních programů (dále též „ROP“), které pokrývají celé území ČR s výjimkou hlavního města Prahy.

Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy je na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, řídicí orgán pro *Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Čechy* (dále též „ROP SČ“). Orgány RR SČ jsou Výbor RR SČ, předseda RR SČ a Úřad RR SČ. Výbor RR SČ tvoří 15 členů, mezi jeho hlavní úkoly patří schvalování dokumentace ROP SČ, projektů vybraných k financování a výročních a závěrečných zpráv o realizaci. Kromě toho přijímá rozpočet a závěrečný účet RR SČ. Předseda zastupuje RR SČ navenek. Je volen Výborem RR SČ z řad jeho členů. Úřad RR SČ je výkonným orgánem, který zabezpečuje funkci řídicího orgánu a na základě smlouvy o výkonu auditu též funkci pověřeného auditního subjektu.

ROP SČ obsahuje čtyři prioritní osy rozdělující operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Prioritní osa 3 je z hlediska výše přidělených prostředků nejvýznamnější osou ROP SČ, jak ukazuje tabulka č. 1.

Tabulka č. 1 – Prioritní osy ROP SČ podle zdrojů financování – alokace

Číslo prioritní osy	Název prioritní osy	Podíl na alokaci (v %)	Zdroje EU (v mil. Kč)	Národní veřejné zdroje (v mil. Kč)	Celkové veřejné zdroje (v mil. Kč)	Míra veřejného spolufinancování (v %)	
						EU	ČR
1	Doprava	38,69	5 550,0	979,4	6 529,4	85	15
2	Cestovní ruch	14,81	2 125,3	375,1	2 500,4	85	15
3	Integrovaný rozvoj území	43,10	6 182,0	1 091,0	7 273,0	85	15
4	Technická pomoc	3,40	487,1	86,0	573,1	85	15
Celkem		100	14 344,4	2 531,5	16 875,9	85	15

Zdroj: měsíční monitorovací zpráva za prosinec roku 2011 (vypracoval MMR – Národní orgán pro koordinaci).

Pozn.: Číselné údaje v tabulce byly zaokrouhleny.

V rámci kontroly byly prověřeny projekty spadající do všech tří oblastí podpory prioritní osy 3, jedná se o oblasti:

3.1 – Rozvoj regionálních center – Podpora je územně velmi úzce zaměřena, a to na statutární města regionu, tj. Kladno a Mladou Boleslav. V rámci této oblasti je přednostně podporována obnova a revitalizace upadajících městských částí, jež vykazují vysoký podíl podvyužitých území nebo je pro ně typická koncentrace sociálních problémů.

3.2 – Rozvoj měst – Podpora je zaměřena na fyzickou revitalizaci částí měst a obnovu a modernizaci infrastruktury pro veřejné služby a infrastruktury pro volnočasové aktivity. Oblast podpory je územně zaměřena na obce s rozšířenou působností.

3.3 – Rozvoj venkova – Podpora je územně zaměřena na obce a města s počtem obyvatel vyšším než 500 (mimo obcí s rozšířenou působností). Podpora má směřovat na revitalizaci částí obcí a měst a na zvýšení dostupnosti a kvality veřejných služeb.

Ke kontrole bylo u RR SČ vybráno 15 projektů celkem osmi příjemců. Na tyto projekty bylo v období 2007–2011 proplaceno celkem 545,1 mil. Kč, což představuje cca 14,5 % z celkového objemu 3 754 mil. Kč proplacených dotací v rámci prioritní osy 3 ROP SČ ke dni 31. prosince 2011.

Tabulka č. 2 – Přehled kontrolovaných projektů

Žadatel/příjemce	Číslo projektu*	Název projektu	Vyplacená dotace (v mil. Kč)
Statutární město Kladno	CZ.1.15/3.1.00/91.00592	Rekonstrukce budovy Divadla Lampion	14,2
	CZ.1.15/3.1.00/91.00949	Rekonstrukce sportovní haly BIOS, Kladno	45,0
	CZ.1.15/3.1.00/91.00951	Rekonstrukce objektu MŠ na Rosenbaumově nám. v Kladně	18,4
Město Kutná Hora	CZ.1.15/3.2.00/10.00161	I. a II. etapa zádlažby historického jádra města Kutná Hora	83,0
	CZ.1.15/3.2.00/32.00603	Rekonstrukce Městského Tylova divadla v Kutné Hoře	5,1
Město Vlašim	CZ.1.15/3.2.00/10.00195	Obnova historického centra města Vlašimi	87,9
	CZ.1.15/3.2.00/23.00484	Mateřská škola Vorlina Vlašim	19,9
Město Benátky nad Jizerou	CZ.1.15/3.2.00/10.00196	Revitalizace Husova náměstí v Benátkách nad Jizerou	52,1
	CZ.1.15/3.2.00/24.00462	1. Základní škola v Benátkách nad Jizerou – rozšíření kapacity a modernizace	16,1
Město Mělník	CZ.1.15/3.2.00/10.00234	Revitalizace historického centra města Mělník	81,6
	CZ.1.15/3.2.00/26.00439	Rekonstrukce azylového domu v Mělníku	8,1
Město Unhošť	CZ.1.15/3.3.00/09.00287	Víceúčelové sportovně-kulturní centrum města Unhoště	33,0
Obec Dolní Břežany	CZ.1.15/3.3.00/10.00227	Regenerace prostoru historické návsi – Dolní Břežany	16,1
	CZ.1.15/3.3.00/24.00438	Modernizace základní školy v obci Dolní Břežany – cesta k inovativní výuce	29,2
Obec Vestec	CZ.1.15/3.3.00/23.00548	Mateřská škola Vestec včetně napojení na inženýrské sítě	35,4
Celkem			545,1

Zdroj: projektové složky, kontrola NKÚ.

* Pro identifikaci jednotlivých projektů je v dalším textu kontrolního závěru uváděno poslední trojčíslí z čísla projektu.

Finanční shrnutí osy 3 ROP SČ

Celková alokace ROP SČ pro programové období 2007–2013 činí přibližně 16 875,9 mil. Kč (571,7 mil. €). Kontrola se zaměřila na prioritní osu 3 – *Integrovaný rozvoj území*, u které činí alokace 7 273 mil. Kč, což představuje přibližně 43 % všech alokovaných prostředků. Předmětem kontroly byly peněžní prostředky proplacené vybraným příjemcům podpory do konce roku 2011 ve výši cca 545,1 mil. Kč. Kontrolou bylo prověřeno cca 14,5 % peněžních prostředků proplacených z prioritní osy 3 do konce roku 2011.

Při podávání žádostí o podporu z ROP SČ v rámci jednotlivých výzev dochází opakovaně k několikanásobnému převisu poptávky (tj. požadované podpory) nad alokací výzvy. Do konce roku 2011 byly v rámci prioritní osy 3 podány žádosti o podporu v celkové výši 16 002,4 mil. Kč, tj. ve výši 220 % alokace dané prioritní osy.

Od počátku programového období do konce roku 2011 byla z prioritní osy 3 proplacena na účty příjemců podpory celková částka 3 754,2 mil. Kč, což představuje 51,6 % alokace prioritní osy. Certifikované výdaje předložené Evropské komisi k proplacení tvořily 2 870 mil. Kč, což představuje 39,5 % alokace prioritní osy 3 – *Integrovaný rozvoj území*.

Tabulka č. 3 – Stav čerpání osy 3 ROP SČ ke konci roku 2011

Oblast podpory / prioritní osa	Celková alokace podpory 2007–2013	Podané žádosti o poskytnutí dotace		Schválené projekty		Prostředky proplacené příjemcům		Certifikované prostředky předložené EK	
	mil. Kč	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
3.1	1 256,0	2 061,7	164,1	572,1	45,5	229,4	18,3	91,3	7,3
3.2	3 500,9	6 525,3	186,4	3 503,1	100,1	2 037,7	58,2	1 518,8	45,4
3.3	2 516,1	7 415,4	293,7	2 198,5	87,4	1 487,1	59,1	1 259,9	50,1
3	7 273,0	16 002,4	220,0	6 273,7	86,3	3 754,2	51,6	2 870,0	39,5

Zdroj: měsíční monitorovací zpráva za prosinec roku 2011 (vypracoval MMR – Národní orgán pro koordinaci).

Pozn.: Právní a jiné předpisy jsou uváděny ve znění účinném pro příslušné kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

Předmětem kontrolní akce NKÚ č. 12/06 byla především realizace prioritní osy *Integrovaný rozvoj území v rámci Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Čechy* v programovém období 2007–2013. Na kontrolním vzorku byly prověřeny jak vybrané projekty, tak i funkčnost administrace projektů realizované řídicím orgánem. Dále byla kontrolována opatření k nápravě skutečností zjištěných při kontrole NKÚ č. 09/26 (kontrolní závěr byl schválen dne 31. ledna 2011 a zveřejněn v částce 1/2011 *Věstníku NKÚ*).

A. Nedostatky zjištěné při kontrole u RR SČ

1. Náprava skutečností zjištěných při kontrole NKÚ č. 09/26

Kontrolováno bylo, jak RR SČ zrealizovala opatření k nedostatkům zjištěným v kontrole NKÚ č. 09/26 – *Peněžní prostředky určené v rámci regionálních operačních programů na projekty dopravní infrastruktury*.

NKÚ zjistil, že nápravná opatření byla provedena jen částečně. Jednalo se především o rizika spojená s nedodržováním postupů dle závazných předpisů, nedodržování postupů při kontrolách atd.

RR SČ nepřijala žádná nápravná opatření pro oblast účetnictví ani pro oblast plnění podmínek veřejné podpory ve fázi realizace a udržitelnosti projektů.

2. Cíle a monitorovací indikátory prioritní osy 3

Kontrolou byla ověřena existence cílů a s nimi souvisejících monitorovacích indikátorů (dále též „MI“) prioritní osy 3. V souladu s právními předpisy EU by monitorovací indikátory měly umožnit měření pokroku při dosahování cílů vzhledem k výchozí situaci.

RR SČ definovala MI pro sledování globálního cíle i specifických cílů prioritní osy 3. **Kontrolou však bylo zjištěno, že není stanoven relevantní MI, který by v oblasti podpory 3.3 měřil míru dosažení cíle „stabilizovat venkovské osídlení“.**

3. Hodnoticí kritéria pro výběr projektů

Kontrolou byla ověřována hodnoticí kritéria prioritní osy 3 ROP SČ pro výzvy č. 10, 23 a 91, zejména jejich soulad se zásadou řádného finančního řízení definovanou v čl. 27 nařízení

Rady (ES) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

Kontrolou bylo zjištěno, že kromě kritéria „finanční hodnocení žadatele“ nebyla stanovena minimální potřebná bodová hranice. Udělení nulového počtu bodů tedy nebylo překážkou kladného doporučení projektu. **Bylo tak možné schválit projekty, jejichž realizace nebyla žadatelem dostatečně zajištěna, rozpočet byl nejasný a harmonogram nerealizovatelný.** U některých kritérií by proto bylo vhodnější stanovit povinnost dosáhnout určité úrovně bodového zisku – např. u kritérií „kompetence žadatele“ a „kvalita a proveditelnost projektu“.

Přínosy projektu vzhledem k cílům programu a potřebnost realizace projektu byly hodnoceny pouze kritérii „2.1.3 Do jaké míry je projekt potřebný“ (maximální bodový zisk 6 bodů z 90) a „2.4.1 Jak výsledky projektu přispějí k naplnění cílů programu“ (max. 20 bodů z 90).

Výdaje rozpočtu byly hodnoceny pouze nepřímo v části kritéria 2.2.1, kde byla posuzována provázanost výdajů s aktivitami projektu a zohledněna měla být mj. i přiměřenost výdajů vzhledem k aktivitám. Maximální počet bodů, které zde bylo možno udělit, byly 2 body. **S ohledem na maximální počet bodů, které bylo možné získat (max. 90 bodů za relevanci a kvalitu projektu), byl vliv přiměřenosti výdajů na celkové hodnocení velmi malý.**

Vzhledem k množství dalších kritérií bylo možné, aby byly k realizaci schváleny i takové projekty, které nezískaly ve výše zmíněných kritériích žádné body anebo jen minimální množství bodů.

Hodnoticí kritéria ROP SČ pro prioritní osu 3 do roku 2009 nedostatečně reflektovala požadavek na dodržení zásad řádného finančního řízení, tj. zásad hospodárnosti, účinnosti a efektivit u vybíraných projektů. Hodnoticí kritéria pro osu 3 nebyla způsobilá zajistit, že nebudou vybrány projekty, které požadavkům plynoucím z těchto zásad nevyhovují. V důsledku zmíněných skutečností nebyl systém výběru projektů nastaven v souladu s požadavky čl. 27 nařízení Rady (ES) č. 1605/2002 a čl. 60 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

4. Posouzení projektů z věcného hlediska

4.1 Monitorovací indikátory

RR SČ u projektu 195 města Vlašim, projektu 196 města Benátky nad Jizerou a projektu 234 města Mělník stanovila hodnotu monitorovacích indikátorů ve smlouvě o poskytnutí dotace chybně, přestože jí skutečná hodnota indikátorů byla známa. Ani následně nedošlo k nápravě těchto chybných údajů (např. formou dodatků smluv). RR SČ tak vystavila příjemce riziku postihu za nedodržení stanovených podmínek.

4.2 Posouzení způsobilosti a přiměřenosti nákladů

RR SČ neměla v rámci prioritní osy 3 pro účely hodnocení předkládaných projektů v jednotlivých oblastech podpory stanoveny doporučené hodnoty výše nákladů na jednotku výstupu.

Postup RR SČ při korekci plánovaných výdajů (ponížení položkového rozpočtu) nebyl vůči žadatelům transparentní a nebyl jednotný. Informaci o ponížení položek způsobilých výdajů zasílala RR SČ žadatelům elektronickou poštou – tato oznámení často neobsahovala zdůvodnění a nebyla ani upravena forma tohoto oznámení.

Při kontrole administrace projektu 234 města Mělník bylo zjištěno, že žadatel ve své projektové žádosti uvedl mezi způsobilými výdaji i náklady na projektovou dokumentaci. Z dalších dokumentů přiložených k projektové žádosti však vyplynulo, že součástí těchto výdajů byly i výdaje na projektovou dokumentaci na stavbu kanalizace, která jako taková byla nezpůsobilým výdajem projektu. RR SČ chybně schválila rozpočet i s nezpůsobilým výdajem na zpracování této dokumentace. Nezpůsobilé výdaje na projektovou dokumentaci však nebyly příjemci při realizaci proplaceny, protože nesplnil podmínky pro výběr jejího zhotovitele.

Kontrolou projektu 484 města Vlašim bylo zjištěno, že žadatel požadoval dotaci ve výši cca 45 mil. Kč. RR SČ provedla ve fázi analýzy rizik korekci způsobilých výdajů v částce 438 071 Kč (odstraněna položka „pořízení materiálu a zásob“). Výbor RR SČ schválil z důvodu vyčerpání alokace výzvy dotaci jen v částečné výši, a to cca 20 mil. Kč. **I za těchto podmínek byl příjemce schopen projekt zrealizovat** a RR SČ mu na dotaci vyplatila necelých 20 mil. Kč. Úspora na dotaci tak byla ve výši téměř 25 mil. Kč oproti částce doporučené RR SČ ke schválení. I s takto omezenými finančními zdroji byl zachován účel a cíl původního projektu a výstavbou mateřské školy vznikl nadstandardní objekt s plánovanou kapacitou 48 dětí. Dle vyjádření hlavního architekta projektu došlo k výraznému snížení celkových nákladů stavby díky zmenšení obestavěného prostoru a náhradě některých konstrukčních řešení levnější variantou. Město Vlašim tento projekt zrealizovalo za částku necelých 35 mil. Kč (celkové výdaje projektu) s výše uvedenou dotací cca 20 mil. Kč.

4.3 Hlášení změn

Kontrolou projektu 287 města Unhošť bylo zjištěno, že příjemce provedl v průběhu realizace projektu změny, které nenahlásil RR SČ. Jednalo se o změnu střešní krytiny, propojení šaten a v té souvislosti také o nepostavení příčky. Kontrolou bylo zjištěno, že RR SČ tyto změny technického řešení projektu zjistila, avšak pouze požádala příjemce o doložení čestného prohlášení, že předmětné změny nemají vliv na celkovou cenu díla.

Takováto administrace změn projektu byla nestandardní a v rozporu s postupy stanovenými operačním manuálem. Čestné prohlášení příjemce nelze považovat za dostatečný způsob řešení vlivu změn projektu na výši způsobilých výdajů.

Současně bylo k problematice hlášení změn zjištěno, že ani v případě dalších kontrolovaných projektů nemělo pozdní nahlášení, případně nenahlášení změn pro příjemce žádný finanční dopad. Kontrolou NKÚ bylo shledáno, že změny dále nehlásilo město Kutná Hora ani město Vlašim.

4.4 Kontroly zadávacích řízení

V oblasti zadávání veřejných zakázek bylo v některých případech zjištěno porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“), případně pravidel ROP SČ, avšak písemné zprávy RR SČ se o těchto porušeních nezmiňují.

Kontrolou zadávací dokumentace projektu 195 města Vlašim bylo NKÚ zjištěno, že pro splnění ekonomických a kvalifikačních předpokladů – roční obrat a prokázání odborné kvalifikace vedoucích zaměstnanců dodavatele – zadavatel diskriminačně (nadhodnoceně) vymezil minimální úroveň těchto kvalifikačních předpokladů, neboť stanovená úroveň neodpovídala druhu, rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky.

Kontrolou zadávací dokumentace projektu 439 města Mělník bylo NKÚ zjištěno, že tato dokumentace neobsahovala upřesnění kritérií ani způsobu hodnocení nabídek. U stanovených kritérií nebyly přiděleny váhy určující důležitost jednotlivých kritérií. Způsob

hodnocení nabídek nebyl upřesněn ani žádným jiným dokumentem. Za takto stanovených neúplných podmínek nebylo možné zajistit porovnatelnost předložených nabídek a v důsledku toho ani zajistit výběr ekonomicky nejvýhodnější nabídky.

4.5 Kontroly způsobilosti výdajů

V oblasti kontroly způsobilosti výdajů zjistil NKÚ tyto nedostatky:

- U projektu 234 města Mělník bylo NKÚ zjištěno, že příjemce ani v jednom případě nedoložil nárokované osobní náklady výkazem práce příslušného zaměstnance. Přesto RR SČ tyto výdaje schválila a proplatila příjemci částku ve výši 593 156,25 Kč.
- Ačkoliv RR SČ mohla z předložených dokladů zjistit, že část prací na projektu 234 města Mělník (výdaje za technický dozor investora, poradce projektu a mzdové výdaje za zaměstnance příjemce) souvisela s nezpůsobilými výdaji (výdaje za kanalizaci, která nebyla způsobilá ke spolufinancování), přesto nepožadovala po příjemci rozdělení výdajů na část způsobilou a nezpůsobilou a proplatila mu dotaci vypočtenou z celé hodnoty dotčených účetních dokladů.
- U projektu 195 města Vlašim bylo zjištěno, že příjemce jako způsobilé výdaje projektu nárokoval náklady v hodnotě 452 000 Kč za služby spojené s přípravou projektové žádosti (včetně částky 41 195 Kč za pořízení fotodokumentace) a náklady v hodnotě 11 126,50 Kč za řízení projektu. Tyto výdaje byly uplatněny v rozporu s *Pokyny pro příjemce a žadatele* (dále též „Pokyny pro příjemce“), neboť příjemce rozdělil předmět zakázky na více menších zakázek (v případě služeb spojených s přípravou žádosti), uplatnil nepřiměřené výdaje (v případě fotodokumentace) a uplatnil výdaje za služby, které nesouvisely s projektem. RR SČ proplatila tyto výdaje ve výši 335 892 Kč.
- U projektů 196 a 462 města Benátky nad Jizerou bylo NKÚ zjištěno, že příjemce při výběru dodavatele nepostupoval podle pravidel ROP a nárokoval si související výdaje jako způsobilé k úhradě z prostředků RR SČ, ačkoli v obou případech porušil povinnost oslovit nejméně tři dodavatele. Zakázky zadal přímo jednotlivým dodavatelům (zakázky se týkaly výběru zpracovatele projektové dokumentace a zpracovatele žádosti). RR SČ proplatila příjemci výdaje ve výši 99 067,50 Kč a 106 772,75 Kč.
- Kontrolou bylo u projektu 949 statutárního města Kladno zjištěno, že RR SČ uznala jako způsobilé výdaje i náklady na vícepráce, které měly být dle kontroly zadávacího řízení provedené RR SČ hrazeny příjemcem z vlastních zdrojů, neboť se jednalo o nezpůsobilé výdaje. RR SČ proplatila příjemci tyto výdaje ve výši 3 805 942,90 Kč.

5. Lhůty

Dle operačního manuálu byla lhůta pro uzavření smlouvy o poskytnutí dotace 70 kalendářních dnů od usnesení Výboru RR SČ s tím, že pokud lhůta nebude dodržena, smlouva se neuzavře.

Kontrolou bylo zjištěno, že u projektu 484 města Vlašim došlo ze strany RR SČ ke zdržení při podpisu smlouvy o poskytnutí dotace. Výbor RR SČ schválil projekt k financování dne 8. července 2009. Smlouva o poskytnutí dotace byla příjemcem – městem Vlašim – podepsána dne 30. října 2009 a předseda Výboru RR SČ smlouvu podepsal až dne 19. srpna 2010, tj. cca po více než třinácti měsících od schválení Výborem RR SČ.

Dále bylo kontrolou projektu 161 města Kutná Hora a projektu 949 statutárního města Kladno zjištěno, že předseda Výboru RR SČ podepsal dodatek ke smlouvě o poskytnutí dotace až cca po čtyřech měsících od podpisu dodatku ze strany příjemce dotace.

6. Neadekvátní výše korekce

U projektu 548 obce Vestec zjistila RR SČ při kontrole zakázky na zpracování žádosti o dotaci z ROP pochybení ze strany zadavatele, v jehož důsledku zadavatel vybral nabídku o 1 040 500 Kč dražší, a to při shodném rozsahu nabízených služeb a přibližně shodném obsahu nabídek v kritériích „reference“ a „obchodní podmínky“. Vybraný dodavatel nabídl cenu 1 600 000 Kč bez DPH, uchazeč na druhém místě cenu 559 500 Kč bez DPH. Rozhodnutím o provedení finanční korekce rozhodla RR SČ o korekci ve výši 5 % z podílu veřejných zdrojů ROP SČ na spolufinancování výdajů přímo souvisejících s touto zakázkou; výše korekce tak činila 88 060 Kč (výsledná cena zakázky činila 1 904 000 Kč vč. DPH, tj. celkově přesahovala nižší nabídku téměř trojnásobně).

NKÚ se neztotožnil s provedením korekce, neboť nepovažuje její výši za odpovídající částce nevhodně vynaložených prostředků. Příjemce nevhodně vynaložil částku 1 040 500 Kč. Tento výdaj nesplňoval obecnou podmínku způsobilosti, neboť nebyl vynaložen v souladu s principem hospodárnosti. RR SČ přesto umožnila zahrnutí tohoto výdaje do výdajů způsobilých a proplatila příjemci nezpůsobilé výdaje.

7. Kontroly na místě

Kontrolou NKÚ bylo zjištěno, že RR SČ dosud ani u jednoho projektu spolufinancovaného z prioritní osy 3 ROP SČ neprovedla fyzickou kontrolu ex-post. Skutečnost, že RR SČ dosud tyto kontroly nezačala, vytváří riziko, že uplyne doba udržitelnosti, aniž by kontrola ex-post byla ze strany RR SČ provedena. U dvou projektů již doba udržitelnosti uplynula, přesto v rozporu s povinností stanovenou v operačním manuálu RR SČ kontrolu ex-post neprovedla. Další 238 projektů bylo ke dni 30. dubna 2012 finančně ukončeno.

Dále bylo kontrolou zjištěno, že v projektu 195 města Vlašim byla provedena realizace stavebních prací odchylně od schválené projektové dokumentace. Příjemce o provedené změně RR SČ během realizace projektu neinformoval a nárokoval si proplacení příslušných výdajů. RR SČ tuto skutečnost nezjistila ani v rámci administrativních kontrol ani při kontrole na místě před proplacením.

8. Příjmy projektu

Kontrolou bylo zjištěno, že všech 15 kontrolovaných projektů administrovala RR SČ jako projekty, které nevytvářejí čisté příjmy. Dle pravidel ROP byl příjemce u projektů, u nichž nelze příjmy odhadnout předem, povinen vrátit regionální radě příjmy projektu vytvořené v období pěti let od ukončení projektu. Kontrolou předložených monitorovacích zpráv o udržitelnosti projektu bylo zjištěno, že příjemci vykazovali příjmy projektu nejednotným způsobem, případně je nevykazovali vůbec. Dále bylo zjištěno, že z Pokynů pro příjemce nebylo patrné, jaké příjmy by měl sledovat příjemce v případě projektů na revitalizaci náměstí/návsí (např. příjmy z místních poplatků, které existovaly již před realizací projektu).

Přístup RR SČ k vykazování příjmů projektu příjemci a zároveň absence kontrol ex-post vytváří riziko, že případné příjmy za dobu udržitelnosti nebudou příjemci vykazovat ani vracet.

Nedostatky s finančním dopadem byly vyhodnoceny jako porušení rozpočtové kázně. NKÚ v těchto případech splnil svou povinnost oznámit na základě § 59 daňového řádu taková kontrolní zjištění příslušným správcům daně.

B. Nedostatky zjištěné při kontrole u příjemců dotací

1. Výběr dodavatelů

Příjemci dotací byli při výběru dodavatelů povinni postupovat podle zákona o veřejných zakázkách, případně podle Pokynů pro příjemce. Při výběru dodavatelů porušilo právní předpisy sedm z osmi kontrolovaných příjemců dotací, např.:

- Statutární město Kladno u projektu 949 uzavřelo s dodavatelem dodatek ke smlouvě o dílo na základě jednacího řízení bez uveřejnění, ačkoli nebyly splněny požadavky zákona o veřejných zakázkách pro tento způsob zadání.
- Město Vlašim u projektu 195 nevymezilo minimální úroveň kvalifikačních předpokladů dle druhu, rozsahu a složitosti veřejné zakázky, a tím jednalo v rozporu se zásadou zákazu diskriminace. Dále město Vlašim v tomtéž projektu rozdělilo předmět jiné zakázky a jednotlivé části zadalo bez výběrového řízení.
- Město Benátky nad Jizerou u projektů 196 a 432 opakovaně vyzvalo pouze jednoho dodavatele, ačkoli dle Pokynů pro příjemce bylo povinno oslovit nejméně tři dodavatele k předložení cenové nabídky.
- Obec Dolní Břežany u projektu 227 rozdělila předmět zakázky a jednotlivé části zadala bez výběrového řízení. RR SČ tuto skutečnost zjistila a provedla úpravu způsobilých výdajů projektu.
- Obec Vestec u projektu 548 v rozporu s obsahem hodnocených nabídek vybrala ve výběrovém řízení nabídku, která byla při jinak shodném obsahu cenově o 1 040 500 Kč méně výhodná, tj. celkově přesahovala nižší nabídku téměř trojnásobně.

2. Účetnictví

V oblasti účtování o majetku pořizovaném z dotací bylo zjištěno, že dva příjemci postupovali v rozporu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví:

- Město Kutná Hora neúčtovalo o zařazení dlouhodobého hmotného majetku pořízeného z dotace v rámci projektů 161 a 603 v celkové hodnotě 114 213 241 Kč na příslušný majetkový účet do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisely. V letech 2010 a 2011 tak o částku 114 213 241 Kč podhodnotilo účet 021 – *Stavby*.
- Město Benátky nad Jizerou nezabezpečilo na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* vedení analytického účetnictví operací souvisejících s projektem 196 odděleně od ostatních účetních operací.

3. Hlášení změn

Město Unhošť u projektu 287 nenahlásilo poskytovateli dotace změny projektu. Město Kutná Hora hlásilo změny projektu 161 pozdě, příp. je nenahlásilo vůbec, a rovněž hlásilo pozdě změny projektu 603. Město Vlašim u projektu 195 také nenahlásilo změnu projektu.

4. Pojištění

Město Benátky nad Jizerou nezajistilo pojištění movitého majetku, který byl pořízen v rámci projektu 462. Město Mělník nezajistilo pojištění komunikací a chodníků pořízených v rámci projektu 234.

5. Další nedostatky

Město Vlašim nárokovalo jako způsobilé i výdaje za dodávky a práce, které nebyly v rámci projektu 195 skutečně provedeny, dále neúčelné výdaje a výdaje nevhodné.

Kontrolní akcí NKÚ byly u příjemců dotací zjištěny případy nedodržování podmínek poskytnutí podpory. Nedostatky se vyskytovaly zejména v oblasti výběru dodavatelů, vedení účetnictví a hlášení změn. Nedostatky s finančním dopadem byly vyhodnoceny jako porušení rozpočtové kázně. NKÚ v těchto případech splnil svou povinnost oznámit na základě § 59 daňového řádu taková kontrolní zjištění příslušným správcům daně.

III. Vyhodnocení

Předmětem kontroly byly peněžní prostředky *Evropského fondu pro regionální rozvoj* a státního rozpočtu v objemu cca 545 mil. Kč určené na realizaci 15 projektů prioritní osy 3 – *Integrovaný rozvoj území* v rámci ROP SČ.

NKÚ kontrolou poskytovatele dotací – RR SČ – zjistil, že RR SČ jen zčásti napravila nedostatky zjištěné minulou kontrolou NKÚ a nepřijala žádná nápravná opatření pro oblast účetnictví a plnění podmínek veřejné podpory. Dále RR SČ nestanovila relevantní monitorovací indikátor pro jeden cíl oblasti podpory 3.3 – *Rozvoj venkova*.

Hodnoticí kritéria ROP SČ pro prioritní osu 3 do roku 2009 nedostatečně refletovala požadavek na dodržení zásad řádného finančního řízení, tj. zásad hospodárnosti, účinnosti a efektivity u vybíraných projektů. Hodnoticí kritéria pro osu 3 nebyla způsobilá zajistit, že nebudou vybrány projekty, které požadavkům plynoucím z těchto zásad nevyhovují.

Systém výběru projektů nebyl nastaven v souladu s požadavky evropských předpisů.

RR SČ nestanovila doporučené hodnoty způsobilých výdajů a nevhodně nastavila hodnocení týkající se přínosů projektu vzhledem k cílům programu, potřebnosti realizace projektu a přiměřenosti plánovaných výdajů.

U tří kontrolovaných projektů stanovila RR SČ hodnotu monitorovacích indikátorů chybně, čímž příjemce vystavila riziku postihu za nedodržení stanovených podmínek.

RR SČ vůči žadatelům o dotaci postupovala netransparentně a nejednotně při provádění korekcí plánovaných výdajů. Při opožděném hlášení změn nebo při nenahlášení změn RR SČ nesankcionovala příjemce (např. formou finanční korekce).

Kontrolou NKÚ bylo v řadě případů zjištěno selhání kontrol ze strany RR SČ. Jednalo se zejména o kontroly v oblasti zadávání veřejných zakázek a v oblasti věcné realizace projektů (kontroly způsobilosti výdajů).

RR SČ porušovala stanovené lhůty pro podpis smluv o poskytnutí dotace, případně jejich dodatků. Kontrolou bylo zjištěno, že návrhy těchto dokumentů podepisoval předseda Výboru RR SČ s časovým odstupem až 13 měsíců.

Dále RR SČ na základě pochybení příjemce při výběru dodavatele provedla smluvní finanční korekci ve výši cca 88 tis. Kč, přičemž výše nehospodárnosti přesáhla 1 mil. Kč.

Za velmi závažný nedostatek považuje NKÚ absenci fyzických kontrol ex-post (následných kontrol) u příjemců a nezajištění řádného a jednotného vykazování příjmů projektů.

U příjemců dotací byly kontrolou NKÚ zjištěny následující skutečnosti:

- věcné i formální nedostatky při realizaci výběru dodavatelů,**
- neúčelnost a nehospodárnost při realizaci projektů,**
- nedostatky v účetnictví,**
- nenahlášení či pozdní nahlášení změn v projektech,**
- nedostatky v oblasti povinného pojištění majetku.**

Skutečnosti, které nasvědčovaly porušení rozpočtové kázně jak u RR SČ, tak u příjemců dotací, oznámil NKÚ příslušným správcům daně.